

Požadavky na používání přístupu IRB

Požadavky na používání přístupu IRB se týkají

- A. ratingových systémů,
- B. kvantifikace rizika,
- C. validace vlastních odhadů,
- D. výpočtu hodnoty rizikově vážených akciových expozií metodou vlastních modelů,
- E. řídicího a kontrolního systému.

A. Požadavky na ratingové systémy

- a) Ratingový systém zahrnuje veškeré metody, procesy, kontrolní mechanismy, sběr dat a IT systémy, které podporují hodnocení úvěrového rizika, zařazení expozií do ratingových stupňů nebo seskupení a kvantifikaci rizikových parametrů pro konkrétní typy expozií.
- b) Používá-li povinná osoba několik ratingových systémů, dokumentuje rozhodnutí o volbě ratingového systému pro daného dlužníka či transakci a volí takový ratingový systém, který odpovídá úrovni rizika.
- c) Povinná osoba pravidelně posuzuje, zda kritéria a procesy pro volbu ratingového systému zůstávají vhodné pro aktuální portfolio a vnější podmínky.
- d) Podrobnější požadavky se týkají
 - 1. struktury ratingových systémů,
 - 2. zařazení expozií do stupňů nebo seskupení,
 - 3. integrity procesu zařazení,
 - 4. použití modelů,
 - 5. dokumentace ratingového systému,
 - 6. nakládání s daty,
 - 7. stresových testů používaných při hodnocení kapitálové přiměřenosti.

1. Požadavky na strukturu ratingových systémů

- a) Pokud povinná osoba používá přímé odhady rizikových parametrů, lze na ně pohlížet jako na výstupy stupňů na spojitě ratingové stupnici.
- b) Jde-li o expoziice vůči centrálním vládám a centrálním bankám, expoziice vůči institucím nebo podnikové expoziice,
 - 1. ratingový systém bere v úvahu rizikové parametry dlužníka a transakce,
 - 2. ratingový systém má ratingovou stupnici dlužníka, která odráží výlučně kvantifikaci pravděpodobnosti selhání dlužníka. Ratingová stupnice dlužníka má alespoň 7 stupňů pro dlužníky, kteří nejsou v selhání, a 1 stupeň pro dlužníky v selhání;

3. stupeň dlužníka znamená rizikovou kategorii v rámci ratingové stupnice dlužníka v ratingovém systému, do níž jsou dlužníci zařazováni na základě konkrétních a zřejmých ratingových kritérií, z nichž se odvozují odhady hodnoty PD. Povinná osoba dokumentuje vztah mezi stupni dlužníka jak z hlediska pravděpodobnosti selhání, které v sobě každý stupeň zahrnuje, tak z hlediska kritérií užívaných k rozlišení pravděpodobnosti selhání;
4. povinná osoba, jejíž portfolia jsou koncentrována v určitém tržním segmentu a v určitém rozpětí rizika selhání, má v rámci tohoto rozpětí dostatečný počet stupňů dlužníka, aby zamezila nadměrné koncentraci dlužníků v jednom stupni. Významné koncentrace v rámci jednoho stupně jsou podpořeny přesvědčivými empirickými důkazy, že stupeň pokrývá přiměřeně úzké pásmo hodnot PD a riziko selhání představované všemi dlužníky ve stupni spadá do tohoto pásma;
5. ratingový systém povinné osoby, která hodlá používat vlastní odhady hodnoty LGD pro účely výpočtu kapitálového požadavku, obsahuje jasně odlišenou ratingovou stupnici transakce, která odráží výlučně charakteristiky transakce související s hodnotou LGD,
6. stupeň transakce znamená rizikovou kategorii v rámci ratingové stupnice transakce v ratingovém systému, do níž jsou expozice zařazovány na základě konkrétních a zřetelných ratingových kritérií, z nichž se odvozují vlastní odhady hodnoty LGD. Definice stupně obsahuje jak popis zařazení expozic do stupňů, tak kritéria užívaná k rozlišení míry rizika mezi stupni;
7. významné koncentrace v rámci jednoho stupně transakce jsou podpořeny přesvědčivými empirickými důkazy o tom, že stupeň transakce pokrývá přiměřeně úzké pásmo hodnoty LGD a že riziko všech expozic zařazených do daného stupně spadá do tohoto pásma,
8. povinná osoba, která stanovuje hodnotu rizikově vážených specializovaných úvěrových expozic s využitím rizikových vah pro jednotlivé kategorie specializovaných úvěrových expozic podle přílohy č. 12 této vyhlášky, nemusí mít ratingovou stupnici dlužníka, která odráží výlučně kvantifikaci rizika selhání dlužníka pro tyto expozice. Tato povinná osoba má alespoň 4 stupně pro dlužníky, kteří nejsou v selhání, a alespoň 1 stupeň pro dlužníky v selhání. Tím není dotčeno ustanovení bodu 2 o ratingové stupnici.

c) Jde-li o retailové expozice,

1. ratingové systémy odrážejí jak riziko dlužníka, tak riziko transakce, a zohledňují všechny odpovídající charakteristiky dlužníka a transakce,
2. úroveň rozlišení rizika zajistí, že počet expozic v daném stupni nebo v seskupení umožňuje dostatečně věrohodnou kvantifikaci a validaci rizikových parametrů na úrovni stupně nebo seskupení. Rozdělení expozic a dlužníků napříč stupni nebo seskupeními zamezuje nadměrným koncentracím;
3. povinná osoba prokazuje, že proces přiřazování expozic do stupňů nebo seskupení zajišťuje dostatečné rozlišení rizika a dostatečně homogenní seskupení expozic a umožňuje přesné, jednotné a ucelené odhadování rizikových parametrů v rámci stupně či seskupení. U pohledávek nabytých za úplatu by seskupení mělo odrážet postupy prodávajícího pro vznik pohledávek (*underwriting practices*) a heterogenitu jeho klientů;
4. při zařazení expozic do stupně nebo do seskupení bere povinná osoba v úvahu tyto rizikové faktory:
 - 4.1 charakteristiky rizika dlužníka,

- 4.2 charakteristiky rizika transakce včetně typu produktu či kolaterálu. Povinná osoba explicitně vyjádří případy, kdy je několik transakcí zajištěno jediným kolaterálem;
- 4.3 stav po splatnosti, ledaže je povinná osoba schopna prokázat, že nesplácení ovlivňuje riziko expozice jen nevýznamně.

2. Požadavky na zařazení expozic do stupňů nebo seskupení

- a) Povinná osoba má specifické definice seskupení, procesy a kritéria pro zařazení expozic do stupňů a seskupení v rámci ratingového systému s tím, že
 1. definice stupňů a seskupení a kritéria pro zařazování jsou dostatečně podrobné, aby umožnily příslušným osobám na základě jednotného přístupu zařazovat dlužníky a transakce představující obdobné riziko do stejného ratingového stupně, nebo seskupení. Jednotný přístup je uplatňován existuje napříč liniemi podnikání, útvary povinné osoby a zeměpisnými oblastmi;
 2. dokumentace ratingového procesu umožňuje třetím osobám porozumět způsobu zařazení expozic do stupňů a seskupení, reprodukovat proces zařazení do stupně či seskupení a vyhodnotit oprávněnost zařazení do stupně či seskupení,
 3. kritéria pro zařazování jsou v souladu se zásadami úvěrové politiky povinné osoby (*internal lending standards*) a se zásadami pro nakládání s problémovými dlužníky a transakcemi.
- b) Povinná osoba při přiřazování ratingových stupňů dlužníkům a transakcím zohledňuje veškeré dostupné a související informace. Tyto informace by měly být aktuální a měly by povinné osobě umožňovat předpovídat budoucí vývoj expozice. Čím méně má povinná osoba informací, tím konzervativnější musí být proces zařazení dlužníků a transakcí do stupňů nebo seskupení. Používá-li povinná osoba externí rating jako primární faktor určující přiřazení interního ratingového stupně, ujistí se, že tento externí rating bere v úvahu i ostatní související informace.
- c) Jde-li o expozice vůči centrálním vládám a centrálním bankám, expozice vůči institucím nebo podnikové expozice,
 1. je každý dlužník v rámci úvěrového schvalovacího procesu zařazen do odpovídajícího stupně dlužníka,
 2. přiřazuje povinná osoba, která je oprávněna používat vlastní odhady hodnot LGD, každé expozici rovněž stupeň transakce,
 3. zařazuje povinná osoba, která stanovuje hodnotu rizikově vážených specializovaných úvěrových expozic s využitím rizikových vah pro jednotlivé kategorie specializovaných úvěrových expozic podle přílohy č. 12 této vyhlášky, expozice do některého z 5 stupňů, které jsou stanoveny pro tuto kategorii expozic; do ratingového stupně dlužníka nezařazuje,
 4. je každá samostatná právnická osoba, vůči níž má povinná osoba expozici, hodnocena samostatně. Povinná osoba je schopna prokázat, že její zásady pro nakládání s jednotlivými dlužníky a skupinami spjatých dlužníků jsou přípustné;
 5. samostatné expozice vůči stejnému dlužníkovi se zařazují do stejného stupně dlužníka bez ohledu na rozdíly v povaze jednotlivých transakcí. Povinná osoba může různým expozicím vůči stejnému dlužníkovi přidělit různé stupně, pokud
 - 5.1 s expozicemi je spojeno riziko převodu ze země v závislosti na tom, zda jsou transakce denominovány v domácí nebo zahraniční měně,
 - 5.2 použité osobní zajištění expozice má za následek úpravu stupně dlužníka,

5.3 pokud spotřebitelské právo, investiční tajemství, právo na ochranu osobních údajů nebo jiné právní předpisy znemožňují poskytování údajů o klientovi.

- d) Jde-li o retailové expozice, každá je v rámci úvěrového schvalovacího procesu zařazena do stupně nebo seskupení.
- e) Povinná osoba vymezení pro účely zařazování expozic do stupňů nebo seskupení situace, ve kterých může expertní úsudek převážit vstupy nebo výstupy procesu zařazení, a zaměstnance, kteří jsou oprávněni tuto převážení schvalovat. Povinná osoba dokumentuje případy převážení a zaměstnance oprávněné ho provádět, analyzuje vývoj expozic, jejichž rating byl převážen. Tato analýza obsahuje rovněž hodnocení vývoje expozic, jejichž rating byl převážen určitou osobou, odpovědnou v tomto ohledu za všechny oprávněné zaměstnance.

3. Požadavky na integritu procesu zařazení

- a) Jde-li o expozice vůči centrálním vládám a centrálním bankám, expozice vůči institucím nebo podnikové expozice, platí, že
 1. zařazení nebo jeho pravidelné přehodnocení uzavírá nebo schvaluje nezávislá osoba, která nemůže mít přímý prospěch z rozhodování o poskytování úvěrů,
 2. povinná osoba alespoň jednou ročně zařazení dlužníka aktualizuje, vysoce rizikové dlužníci a problémové expozice jsou podrobeny častějším revizím. Povinná osoba stanovuje nový rating, má-li k dispozici významné informace o dlužníkovi nebo expozici,
 3. povinná osoba má efektivní proces, jehož prostřednictvím získává a aktualizuje příslušné informace o charakteristikách dlužníka, které ovlivňují hodnotu PD, a o charakteristikách transakce, které ovlivňují hodnotu LGD a konverzní faktory.
- b) Jde-li o retailové expozice
 1. povinná osoba alespoň jednou ročně aktualizuje zařazení dlužníka a transakce, nebo přehodnocuje rizikové parametry a stav nesplácení každého rozlišovaného seskupení,
 2. povinná osoba alespoň jednou ročně na reprezentativním vzorku přehodnocuje stav individuálních expozic uvnitř každého seskupení, aby zajistila, že expozice jsou setrvale zařazovány do správného seskupení.

4. Požadavky na používání modelů

Užívá-li povinná osoba statistické modely a jiné technické metody k zařazení dlužníků nebo expozic do stupňů či seskupení,

- a) je schopna prokázat, že model má dobrou schopnost předpovědi a že jeho použitím nejsou zkresleny kapitálové požadavky. Vstupní proměnné modelu tvoří odpovídající a účinný základ výsledných předpovědí. Model nevykazuje významnou systematickou chybu;
- b) má proces prověřování dat vstupujících do modelů, který zahrnuje hodnocení přesnosti, úplnosti a vhodnosti dat,
- c) je schopna prokázat, že data použitá ke konstrukci modelů reprezentují soubor aktuálních dlužníků nebo expozic,

- d) má pravidelný cyklus validací modelu, který zahrnuje sledování výkonnosti a stability modelu, revize specifikace modelu a testování výstupů modelu oproti reálným výsledkům,
- e) doplňuje statistický model expertním úsudkem a expertním posouzením, jímž se prověří zařazení provedené modelem a zajistí správné užívání modelů. Posuzování se zaměřuje na odhalení a omezení možných chyb spojených se slabinami modelu. Expertní úsudek zohlední všechny související informace neuvažované modelem. Povinná osoba dokládá, jakým způsobem se expertní úsudek kombinuje s výsledky modelu.

5. Požadavky na dokumentaci ratingového systému

- a) Povinná osoba dokumentuje
 - 1. charakter a provozní detaily svých ratingových systémů. Dokumentace prokazuje soulad s požadavky obsaženými v této části vyhlášky, včetně kategorizace portfolií, ratingových kritérií, odpovědností osob hodnotících dlužníky a expozice, frekvence přehodnocování ratingu a kontroly (*management oversight*) nad ratingovým procesem po linii řízení;
 - 2. důvody výběru interních ratingových kritérií a analýzy, které podporují tento výběr,
 - 3. veškeré významné změny ve svém ratingovém procesu s tím, že uvedená dokumentace slouží jako podpora pro identifikaci změn učiněných v ratingovém procesu od poslední kontroly na místě provedené oprávněným orgánem dohledu,
 - 4. organizační uspořádání procesů přiřazování ratingu, včetně popisu souvisejících vnitřních kontrolních činností nebo procesů,
 - 5. specifické, vnitřně užívané definice selhání a ztráty a prokáže jejich soulad s ustanoveními této vyhlášky.
- b) Používá-li povinná osoba v ratingovém procesu statistické modely, dokumentuje jejich metodologii. Tato dokumentace
 - 1. poskytuje podrobný výklad teorie, předpokladů nebo matematických a empirických základů přiřazení odhadů ke stupňům, individuálním dlužníkům, expozicím nebo seskupením a datovým zdrojům užívaným k odhadování modelu,
 - 2. prokazuje důkladně provedený statistický proces validace modelu, včetně testování výkonnosti modelu na vzorku dat z jiného časového období a na jiném vzorku dat, než je vzorek dat použitý ke specifikaci modelu,
 - 3. poukazuje na okolnosti, za kterých model nepracuje efektivně.
- c) Použití modelů získaných od externího dodavatele, který na svou technologii nárokuje ochranu duševního vlastnictví, není důvodem pro vynětí z povinnosti dokumentace modelu nebo z jakýchkoliv dalších podmínek pro interní ratingové systémy. Povinnost vyhovět požadavkům orgánů dohledu spočívá na povinné osobě.

6. Požadavky na nakládání s daty

- a) Povinná osoba shromažďuje a ukládá data, která se týkají jejích ratingových systémů, také za účelem splnění požadavků na uveřejňování informací podle této vyhlášky.
- b) Jde-li o expozice vůči centrálním vládám a centrálním bankám, expozice vůči institucím nebo podnikové expozice,

1. povinná osoba shromažďuje a ukládá
 - 1.1 kompletní historii všech ratingů přidělených dlužníkům a uznaným poskytovatelům osobního zajištění,
 - 1.2 informaci o okamžiku udělení ratingů,
 - 1.3 klíčová data a metodologie užitá k odvození ratingů,
 - 1.4 informaci, kdo je osobou odpovědnou za udělování ratingů,
 - 1.5 totožnost dlužníků a expozic, u nichž došlo k selhání,
 - 1.6 informaci o okamžiku a okolnosti těchto selhání,
 - 1.7 data, která se týkají odhadů hodnot PD a realizovaných podílů selhání příslušejících k ratingovým stupňům a migrace mezi ratingy,
2. povinná osoba, která není oprávněna používat vlastní odhady hodnoty LGD nebo konverzních faktorů, také shromažďuje a uchovává záznamy o porovnávání realizovaných hodnot LGD a konverzních faktorů s hodnotami uvedenými v příloze č. 13 této vyhlášky,
3. povinná osoba, která je oprávněna používat vlastní odhady hodnoty LGD nebo konverzních faktorů, také shromažďuje a ukládá
 - 3.1 kompletní historii dat, která se týkají ratingu transakcí, odhadů hodnoty LGD a konverzních faktorů, vztahujících se ke každé ratingové stupnici,
 - 3.2 informaci o okamžicích udělení ratingů a vypočtení odhadů,
 - 3.3 klíčová data a metodologie užitá k odvození ratingu transakcí a odhad hodnoty LGD a konverzních faktorů,
 - 3.4 informaci, kdo je osobou odpovědnou za udělování ratingů transakcí, a informaci, kdo je osobou zajišťující odhadování hodnoty LGD a konverzních faktorů,
 - 3.5 data, která se týkají odhadnutých a realizovaných hodnot LGD a konverzních faktorů náležejících každé expozici v selhání,
 - 3.6 data, která se týkají hodnoty LGD expozice před a po vyhodnocení vlivu záruky nebo úvěrového derivátu v případě, že povinná osoba prostřednictvím hodnoty LGD zohledňuje snižování úvěrového rizika zárukami nebo úvěrovými deriváty,
 - 3.7 údaje o jednotlivých složkách ztráty pro každou expozici v selhání.

c) Jde-li o retailové expozice, povinná osoba shromažďuje a ukládá

1. data užitá při procesu zařazení expozic do stupňů nebo seskupení,
2. data, která se týkají odhadnutých hodnot PD, LGD a konverzních faktorů pro příslušné stupně nebo seskupení expozic,
3. totožnost dlužníků a expozic, které jsou v selhání,
4. u expozic v selhání data, která se týkají stupňů nebo seskupení, do nichž byly expozice zařazeny v roce předcházejícím selhání, a realizované hodnoty LGD a konverzních faktorů,
5. data, která se týkají ztrátovosti kvalifikovaných revolvingových retailových expozic.

7. Požadavky na stresové testy používané při hodnocení kapitálové přiměřenosti

- a) Povinná osoba při hodnocení své kapitálové přiměřenosti používá spolehlivé procesy stresového testování. Stresové testování zahrnuje identifikaci možných událostí nebo budoucích změn ekonomických podmínek, které mohou nepříznivě ovlivnit úvěrové expozice, a hodnocení schopnosti povinné osoby odolávat těmto změnám.

- b) Povinná osoba pravidelně provádí stresové testy k hodnocení vlivu určitých specifických podmínek na kapitálové požadavky k úvěrovému riziku. Používaný test by měl být smysluplný a přiměřeně konzervativní a měl by zohledňovat scénáře předpokládající alespoň mírnou recesi. Test vybírá povinná osoba a používá ho se souhlasem oprávněného orgánu dohledu.
- c) Povinná osoba v rámci stresových scénářů hodnotí migrace mezi ratingy. Portfolia podléhající stresovému testování zahrnují velkou většinu celkových expozic povinné osoby.
- d) Povinná osoba, která v souladu s technikami snižování úvěrového rizika zohledňuje dvojí selhání, bere jako součást svého rámce pro stresové testování v úvahu dopad případného zhoršení úvěrové kvality poskytovatelů zajištění, zejména v případě, kdy poskytovatelé zajištění nesplní kritéria způsobilosti.

B. Požadavky na kvantifikaci rizika

- a) Povinná osoba při určování rizikových parametrů ratingových stupňů nebo seskupení používá definici selhání uvedenou v části čtvrté hlavě II a dodržuje dále uvedené požadavky na vlastní odhady.
- b) Má-li povinná osoba za to, že na expozici, u které došlo předtím k selhání, již nepůsobí žádné okolnosti, které by mohly způsobit selhání, může stanovit interní rating dlužníka nebo transakce způsobem, který by uplatňovala u expozice, jež není ve stavu selhání. Pokud by se následně objevily okolnosti způsobující selhání, považuje se to za výskyt dalšího selhání.
- c) Vlastní odhady rizikových parametrů - hodnoty PD, hodnoty LGD, konverzních faktorů a očekávané ztrátovosti - zohledňují veškerá odpovídající data, informace a metody. Odhady se odvozují s využitím historických zkušeností i empirických důkazů a nejsou založeny pouze na expertním úsudku. Odhady jsou přesvědčivé a věrohodné a jsou založeny na faktorech významně ovlivňujících příslušné rizikové parametry. Čím méně dat má povinná osoba k dispozici, tím konzervativnější je ve svých odhadech.
- d) Povinná osoba je schopna provádět rozklad svých realizovaných ztrát na hodnotu PD, hodnoty LGD a konverzní faktory, nebo používá-li odhady očekávané ztrátovosti, je schopna provádět rozklad na faktory, které považuje za hlavní činitele určující hodnoty příslušných rizikových parametrů. Povinná osoba prokazuje, že její odhady reprezentují dlouhodobou zkušenost.
- e) Povinná osoba zohledňuje jakékoliv změny v úvěrových postupech nebo v procesech zpětného vymáhání pohledávek za sledovaná období. Odhady povinné osoby odrážejí dopad technického pokroku, nových dat a dalších informací, jakmile jsou k dispozici. Povinná osoba reviduje své odhady, kdykoliv se objeví nové informace, vždy však alespoň jednou ročně.
- f) Základní soubor expozic, z něhož pochází vzorek dat použitý ke konstrukci odhadů, úvěrové postupy (standardy úvěrování, systém) používané v době vzniku těchto dat a další související charakteristiky jsou srovnatelné s charakteristikami expozic a se standardy povinné osoby. Povinná osoba rovněž prokazuje, že ekonomické nebo tržní podmínky, na nichž jsou data založena, odpovídají aktuálním a předvídatelným podmínkám. Počet expozic ve vzorku a období používané ke kvantifikaci spolehlivě zajišťuje přesnost, stabilitu a spolehlivost odhadů povinné osoby.

- g) U pohledávek nabytých za úplaty odhady odrážejí veškeré odpovídající informace týkající se kvality podkladových pohledávek, které jsou nakupující povinné osobě k dispozici, včetně dat pro obdobná seskupení poskytnutá prodejcem, nakupující povinnou osobou nebo externími zdroji. Nakupující povinná osoba ověřuje všechna data získaná od prodejce, o která se opírá.
- h) Povinná osoba ke svým odhadům připojuje určitou míru konzervatismu týkající se očekávaného rozsahu chyb odhadů. Jsou-li metody a data méně uspokojivé a očekávané rozpětí chybové složky je větší, je větší rovněž míra konzervatismu.
- i) Používá-li povinná osoba pro výpočet rizikových vah a pro vnitřní účely rozdílné odhady, dokumentuje tuto skutečnost a odůvodněnost tohoto postupu prokazuje oprávněnému orgánu dohledu.
- j) Pokud povinná osoba prokáže oprávněnému orgánu dohledu, že data shromážděná před okamžikem udělení souhlasu s používáním přístupu IRB byla vhodným způsobem upravena a bylo tak dosaženo obecné rovnocennosti s definicí selhání nebo ztráty, může oprávněný orgán dohledu připustit určitou flexibilitu při aplikaci standardních požadavků na tato data.
- k) Pokud povinná osoba užívá data sdílená mezi povinnými osobami, prokazuje splnění těchto podmínek:
1. interní ratingové systémy a kritéria ostatních povinných osob ve sdílených datech jsou podobná jejím vlastním,
 2. sdílená data reprezentují portfolio, pro něž jsou použita,
 3. povinná osoba používá sdílená data v průběhu času na základě jednotného přístupu pro účely stálého odhadování.
- l) Používá-li povinná osoba data, která jsou sdílená mezi povinnými osobami, zůstává odpovědná za integritu svého ratingového systému. Povinná osoba prokazuje oprávněnému orgánu dohledu, že dostatečně rozumí svému internímu ratingovému systému, včetně toho, že je schopna efektivně sledovat a kontrolovat ratingový proces.
- m) Pro odhadování hodnoty PD expozic vůči centrálním vládám a centrálním bankám, expozic vůči institucím a podnikovým expozic jsou stanoveny tyto specifické požadavky.
1. Povinná osoba odhaduje hodnotu PD pro stupně dlužníka z dlouhodobých průměrů jednoletých podílů selhání.
 2. U podnikových pohledávek nabytých za úplatu může povinná osoba odhadnout očekávanou ztrátovost podle stupně dlužníka z dlouhodobých průměrů jednoletých podílů selhání.
 3. Pokud povinná osoba odvozuje dlouhodobé průměry odhadů hodnot PD a LGD pro podnikové pohledávky nabyté za úplatu z odhadu očekávané ztrátovosti a příslušného odhadu hodnoty PD nebo LGD, pak proces odhadu celkových ztrát splňuje celkové požadavky pro odhad hodnoty PD a LGD uvedené v této příloze a výstup je v souladu s konceptem hodnoty LGD.
 4. Metody odhadu hodnoty PD povinná osoba použije vždy společně s doprovodnou analýzou. Povinná osoba uznává význam expertního úsudku při kombinování výsledků metod a při úpravách v důsledku omezenosti jednotlivých metod a informací.
 5. Používá-li povinná osoba k odhadování PD vlastní historická data o selháních, prokáže ve své analýze, že odhady odrážejí vnitřní pravidla pro úvěrování

(*underwriting standards*), a veškeré rozdíly mezi ratingovým systémem, z něhož data pocházejí, a aktuálně používaným ratingovým systémem. Pokud se změnila vnitřní pravidla pro úvěrování či ratingový systém, povinná osoba při odhadování hodnoty PD uplatní větší dávku konzervatismu.

6. Pokud povinná osoba propojuje nebo promítá své interní ratingové stupně na stupnici užívané zapsanou ratingovou agenturou nebo obdobnou agenturou a poté přiřazuje podíly selhání zaznamenané v ratingových stupních této agentury svým vlastním stupňům, je toto promítnutí založeno na porovnání interních ratingových kritérií a kritérií užívaných zapsanou ratingovou agenturou nebo obdobnou agenturou a na porovnání interních a externích ratingů stejné osoby. Povinná osoba se při tomto přístupu vyvaruje systematických chyb či nesouladu v metodě promítnutí nebo v podkladových datech. Kritéria zapsaných ratingových agentur nebo obdobných agentur, na nichž jsou založena data používaná ke kvantifikaci, jsou zaměřena pouze na riziko selhání a neodrážejí charakteristiky transakce. Analýza prováděná povinnou osobou obsahuje srovnání používaných definic selhání, podléhajících požadavkům podle technických zásad uvedených v části o kapitálové přiměřenosti. Povinná osoba dokumentuje zásady použité při promítnutí.
 7. Pokud povinná osoba používá statistické modely k předpovědi selhání, může odhadovat hodnoty PD jako průměry odhadů hodnot PD jednotlivých dlužníků v daném stupni. Povinná osoba, která pro tyto účely používá modely pravděpodobnosti selhání, splňuje podrobnější požadavky na používání modelů uvedené v této příloze.
 8. Bez ohledu na to, zda povinná osoba pro účely odhadování hodnoty PD užívá externí, vlastní nebo sdílené datové zdroje nebo jejich kombinaci, jsou odhady hodnoty PD založeny na datech zahrnujících alespoň 5 let pro jeden zdroj. Zahrnují-li dostupná pozorování u kteréhokoliv zdroje delší období a jsou-li tato data relevantní, použije se toto delší období. Toto ustanovení se vztahuje rovněž na metodu odhadů hodnot PD a LGD pro akciové expozice. Povinné osobě, která není oprávněna používat vlastní odhady hodnoty LGD či konverzních faktorů a která uplatňuje přístup IRB, může oprávněný orgán dohledu umožnit používat příslušná data zahrnující období dvou let. Toto období se každoročně prodlužuje o jeden rok, dokud odpovídající data nezahrnou pětileté období.
- n) Pro odhadování hodnoty PD retailových expozic jsou stanoveny tyto specifické požadavky.
1. Povinná osoba odhaduje hodnotu PD pro stupně dlužníka nebo pro seskupení z dlouhodobých průměrů jednoletých realizovaných podílů selhání.
 2. Odhady hodnoty PD mohou být rovněž odvozeny z realizovaných ztrát a z příslušných odhadů hodnoty LGD; tím není dotčeno ustanovení předchozího bodu.
 3. Povinná osoba považuje interní data pro zařazení expozic do stupňů nebo seskupení za primární zdroj informací pro odhadování rizikových parametrů. Povinná osoba může používat externí data včetně sdílených dat nebo statistické modely kvantifikace, pokud prokáže zřetelné propojení mezi
 - 3.1 interním procesem zařazení expozic do stupňů nebo seskupení v povinné osobě a procesem užívaným externím nebo sdíleným datovým zdrojem, a
 - 3.2 mezi interním rizikovým profilem povinné osoby a složením externích nebo sdílených dat.

V případě retailových pohledávek nabytých za úplaty může povinná osoba používat externí a interní referenční data. Povinná osoba používá pro porovnání veškeré odpovídající datové zdroje.

4. Pokud povinná osoba odvozuje dlouhodobé průměrné odhady hodnot PD a LGD pro retailové expozice z odhadů celkových ztrát a z příslušných odhadů hodnot PD a LGD, splňuje proces odhadování celkových ztrát obecná kritéria odhadování hodnot PD a LGD podle této přílohy a výsledek je v souladu s konceptem hodnoty LGD.
 5. Bez ohledu na to, zda povinná osoba pro odhadování rizikových parametrů používá externí, interní, sdílené datové zdroje nebo jejich kombinaci, činí délka historické časové řady užívané k odhadování alespoň 5 let pro jeden zdroj. Zahrnuje-li časová řada pozorování u kteréhokoliv zdroje delší období a jsou-li tato data relevantní, použije se toto delší období. Povinná osoba nemusí přikládat historickým datům stejný význam, prokáže-li oprávněnému orgánu dohledu, že prostřednictvím novějších dat lze lépe předpovědět ztráty. Oprávněný orgán dohledu může povinné osobě k okamžiku udělení souhlasu s používáním přístupu IRB umožnit používat příslušná data zahrnující období 2 let. Toto období se každoročně prodlužuje o 1 rok, dokud odpovídající data nezahrnou pětileté období.
 6. Povinná osoba identifikuje a analyzuje očekávané změny rizikových parametrů v průběhu úvěrové expozice (sezónní efekty).
- o) Pro odhadování hodnoty LGD jsou stanoveny tyto specifické požadavky.
1. Povinná osoba odhaduje hodnotu LGD pro stupeň transakce nebo pro seskupení na základě průměrů realizovaných hodnot LGD v rámci stupně transakce nebo v rámci seskupení za použití všech pozorovaných selhání v datových zdrojích (průměr vážený počty selhání).
 2. Povinná osoba používá odhady hodnoty LGD vztahující se k období ekonomického poklesu, jsou-li konzervativnější než dlouhodobý průměr. Pokud se očekává, že výstupem ratingového systému budou v čase konstantní realizované hodnoty LGD pro stupeň nebo seskupení, povinná osoba provede úpravy odhadů rizikových parametrů pro stupeň nebo seskupení, aby omezila dopad ekonomického poklesu na kapitálový požadavek.
 3. Povinná osoba bere v úvahu rozsah jakékoliv závislosti mezi rizikem dlužníka a rizikem poskytovatele zajištění. K případům, u kterých existuje významný stupeň závislosti, přistupuje konzervativním způsobem.
 4. Nesoulad měn mezi zajišťovanou expozicí a majetkovým zajištěním nebo osobním zajištěním se při hodnocení hodnoty LGD upravuje konzervativním způsobem.
 5. Pokud odhady hodnoty LGD berou v úvahu existenci kolaterálu, nejsou založeny výlučně na odhadované tržní hodnotě kolaterálu. Odhady hodnoty LGD berou v úvahu vliv potenciální neschopnosti povinné osoby získat okamžitou kontrolu nad tímto kolaterálem a zpeněžit ho.
 6. Pokud povinná osoba zohledňuje kolaterál v odhadech hodnoty LGD, uplatňuje vnitřně stanovené zásady pro řízení kolaterálu, zejména rizik spojených s kolaterálem, právní účinnost, vymahatelnost, likviditu a stabilní hodnotu kolaterálu po dobu trvání zajištění, které jsou v obecném souladu se základním předpokladem a podmínkami uznatelnosti technik snižování úvěrového rizika podle § 102 až 107.

7. Pokud povinná osoba při stanovení hodnoty expozice z derivátů, repo obchodů, půjček či výpůjček cenných papírů nebo komodit, transakcí s delší dobou vypořádání nebo maržových obchodů standardizovanou metodou nebo na základě EPE modelu zohlední kolaterál, potom jakákoliv zohledněná částka kolaterálu se nebere v úvahu v odhadech LGD.
8. Ve specifickém případě expozic, které již jsou v selhání, povinná osoba použije součet odhadů očekávané úvěrové ztráty pro každou expozici, která je nejprůměrnější vzhledem k dané ekonomické situaci a stavu expozice, a dodatečných neočekávaných ztrát během období vymáhání.
9. Pokud je nesplacené příslušenství součástí výnosů, zahrnuje se do výše expozice a do výpočtu hodnoty LGD.
10. Jde-li o expozice vůči centrálním vládám a centrálním bankám, expozice vůči institucím nebo podnikové expozice, odhady hodnoty LGD jsou založeny na datech zahrnujících alespoň 5 let pro jeden zdroj. Toto období se každý rok od okamžiku udělení souhlasu prodlužuje o jeden rok, dokud odpovídající data nezahrnou sedmileté období. Zahrnují-li dostupná pozorování u kteréhokoliv zdroje delší období a jsou-li tato data relevantní, použije se toto delší období.
11. Jde-li o retailové expozice,
 - 11.1 odhady hodnoty LGD mohou být odvozeny z realizovaných ztrát a příslušných odhadů hodnoty PD; tím není dotčena možnost odhadovat hodnotu PD pro stupně dlužníka nebo pro seskupení z dlouhodobých průměrů jednoletých realizovaných podílů selhání;
 - 11.2 povinná osoba může promítnout dodatečná čerpání buď do svých odhadů hodnoty LGD, nebo do odhadů konverzních faktorů; tím není dotčeno ustanovení, podle kterého vlastní odhady konverzních faktorů odrážejí možnost dodatečných čerpání prostředků dlužníkem před okamžikem i po okamžiku, kdy nastalo selhání;
 - 11.3 povinná osoba může v případě retailových pohledávek nabytých za úplaty používat k odhadu hodnoty LGD externí a interní referenční data,
 - 11.4 odhady hodnoty LGD jsou založeny na datech zahrnujících aspoň 5 let. Povinná osoba nemusí přikládat historickým datům stejný význam, pokud prokáže, že prostřednictvím novějších dat lze lépe předpovědět ztráty; tím není dotčena možnost odhadovat hodnotu PD pro stupně dlužníka nebo pro seskupení z dlouhodobých průměrů jednoletých realizovaných podílů selhání. Oprávněný orgán dohledu může povinné osobě k okamžiku udělení souhlasu s používáním přístupu IRB umožnit používat příslušná data zahrnující období dvou let. Toto období se každoročně prodlužuje o 1 rok, dokud odpovídající data nezahrnou pětileté období.

p) Pro odhadování konverzních faktorů jsou stanoveny tyto specifické požadavky.

1. Povinná osoba odhaduje konverzní faktory pro stupně transakce nebo pro seskupení na základě průměrů očekávaných konverzních faktorů v rámci stupně transakce nebo seskupení za použití všech pozorovaných selhání v datových zdrojích (průměr vážený počty selhání).
2. Povinná osoba používá odhady konverzních faktorů související s obdobím ekonomického poklesu, jsou-li konzervativnější než dlouhodobý průměr. Pokud se očekává, že výstupem ratingového systému budou v čase konstantní realizované konverzní faktory pro stupeň nebo seskupení, povinná osoba provede úpravy odhadů rizikových parametrů pro stupně nebo seskupení, aby omezila dopad ekonomického poklesu na kapitálový požadavek.

3. Vlastní odhady konverzních faktorů odrážejí možnost dodatečných čerpání prostředků, zejména limitů kontokorentních a obdobných nástrojů, dlužníkem před okamžikem i po okamžiku, kdy nastalo selhání. Pokud lze reálně předpokládat silnou pozitivní korelaci mezi frekvencí selhání a rozpětím konverzního faktoru, zahrne se do odhadu konverzního faktoru větší dávku konzervatismu.
 4. Při odhadování konverzních faktorů povinná osoba zohledňuje vlastní specifické zásady a strategie užívané v souvislosti se sledováním účtů a platebním procesem. Povinná osoba zohlední svou schopnost a ochotu předejít dalšímu čerpání prostředků v období krátce před selháním, jako je zejména porušení smluvních ustanovení, anebo v jiných technických případech selhání.
 5. Povinná osoba má odpovídající systémy a postupy ke sledování objemů transakcí, porovnání aktuálních zůstatků se sjednanými přísliby (limity) a změnami aktuální dlužné částky ve vztahu k dlužníkovi i ke stupni. Povinná osoba je schopna sledovat aktuální stav zůstatků na denní bázi.
 6. Používá-li povinná osoba rozdílné odhady konverzních faktorů pro výpočet hodnoty rizikově vážených expozic a pro interní účely, dokumentuje tuto skutečnost a její odůvodněnost prokáže oprávněnému orgánu dohledu.
 7. Jde-li o expozice vůči centrálním vládám a centrálním bankám, expozice vůči institucím nebo podnikové expozice, odhady konverzních faktorů jsou založeny na datech zahrnujících alespoň 5 let. Toto období se každý rok od okamžiku udělení souhlasu prodlužuje o 1 rok, dokud odpovídající data nezahrnou sedmileté období. Zahrnují-li dostupná pozorování u kteréhokoliv zdroje delší období a jsou-li tato data relevantní, použije se toto delší období. Oprávněný orgán dohledu může povinné osobě k okamžiku udělení souhlasu s používáním přístupu IRB umožnit používat příslušná data zahrnující období 2 let. Toto období se každoročně prodlužuje o 1 rok, dokud odpovídající data nezahrnou pětileté období.
 8. Jde-li o retailové expozice,
 - 8.1 povinná osoba může zohledňovat budoucí čerpání buď ve svých odhadech konverzních faktorů, nebo v odhadech hodnoty LGD; tím není dotčeno ustanovení, podle kterého vlastní odhady konverzních faktorů odrážejí možnost dodatečných čerpání prostředků dlužníkem před okamžikem i po okamžiku, kdy nastalo selhání;
 - 8.2 odhady konverzních faktorů jsou založeny na časových řadách minimálně 5 let. Povinná osoba nemusí přikládat historickým datům stejný význam, pokud prokáže, že prostřednictvím novějších dat lze lépe předpovědět čerpání; tím není dotčeno ustanovení, podle kterého povinná osoba odhaduje konverzní faktory pro stupně transakce nebo pro seskupení na základě průměrů očekávaných konverzních faktorů v rámci stupně transakce nebo seskupení za použití všech pozorovaných selhání v datových zdrojích. Oprávněný orgán dohledu může povinné osobě k okamžiku udělení souhlasu s používáním přístupu IRB umožnit používat příslušná data zahrnující období 2 let. Toto období se každoročně prodlužuje o 1 rok, dokud odpovídající data nezahrnou pětileté období.
- q) Pro hodnocení vlivu osobního zajištění u retailových expozic a expozic vůči centrálním vládám a centrálním bankám, expozic vůči institucím nebo podnikových expozic, u nichž je povinná osoba oprávněna používat vlastní odhady hodnoty LGD, jsou stanoveny tyto specifické požadavky. Pro poskytovatele zajištění, kteří naplňují znaky dlužníka v retailové expozici, se tyto požadavky vztahují také na zařazení expozic do stupňů nebo seskupení a na odhadování hodnoty PD. Tyto požadavky se

netýkají osobního zajištění, pokud poskytovatelem zajištění je centrální vláda, centrální banka nebo instituce a povinná osoba je oprávněna používat pro expozice vůči těmto osobám standardizovaný přístup; v takovém případě se uplatňují podmínky a základní předpoklad uznatelnosti technik snižování úvěrového rizika podle § 103.

1. Povinná osoba má jasně stanovená kritéria ohledně poskytovatelů osobního zajištění, které uznává pro výpočet hodnoty rizikově vážené expozice.
2. Pro uznatelné poskytovatele osobního zajištění povinná osoba uplatňuje požadavky, které jsou pro dlužníky uvedeny v této příloze v rámci podrobnějších požadavků na zařazení expozic do stupňů nebo seskupení a v rámci podrobnějších požadavků na integritu procesu zařazení.
3. Osobní zajištění splňuje podmínky uznatelnosti, jestliže:
 - 3.1 je vyjádřeno písemně,
 - 3.2 je ze strany poskytovatele zajištění neodvolatelné,
 - 3.3 je účinné, dokud není závazek plně splacen (v závislosti na objemu a době platnosti záruky),
 - 3.4 je na poskytovateli zajištění právně vymahatelné v právním řádu, v němž má poskytovatel zajištění majetek, který lze zajistit a zpeněžit na základě soudního rozhodnutí,
 - 3.5 jde-li o záruky, které předepisují podmínky, podle nichž nemusí být poskytovatel osobního zajištění zavázán plnit (podmíněné záruky a ručení), oprávněný orgán dohledu udělil souhlas s jejich zohledňováním,
 - 3.6 jde-li o úvěrové deriváty, při nesouladu mezi zajišťovanou expozicí a referenčním nástrojem z úvěrového derivátu nebo nástrojem používaným pro určení, zda úvěrová událost nastala, jsou splněny doplňkové podmínky uznatelnosti úvěrových derivátů podle přílohy č. 15 této vyhlášky. Toto ustanovení se použije pro retailové expozice a pohledávky nabyté za úplatu, které splňují požadavky pro pohledávky nabyté za úplatu, při procesu zařazování expozic do stupňů či seskupení;
 - 3.7 povinná osoba prokáže, že hodnotící kritéria odpovídajícím způsobem zohledňují vliv jakéhokoliv potenciálního snížení vlivem technik snižování úvěrového rizika.
4. Jde-li o záruky,
 - 4.1 povinná osoba pro účely zohlednění jejich vlivu při výpočtu hodnoty rizikově vážené expozice jasně specifikuje kritéria pro upravování stupňů, seskupení nebo odhadů hodnot LGD. V případě retailových expozic a pohledávek nabytých za úplatu, které splňují požadavky pro pohledávky nabyté za úplatu, také jasně specifikuje proces zařazování expozic do stupňů nebo seskupení. Tato kritéria jsou v souladu s požadavky uvedenými v této příloze v rámci podrobnějších požadavků na zařazení expozic do stupňů nebo seskupení a v rámci podrobnějších požadavků na integritu procesu zařazení,
 - 4.2 kritéria jsou přesvědčivá a věrohodná. Zohledňují schopnost a ochotu poskytovatele osobního zajištění dostát svým závazkům vyplývajícím ze záruky, pravděpodobný časový rozvrh plateb od poskytovatele zajištění, míru korelace mezi schopností poskytovatele zajištění dostát svým závazkům vyplývajícím ze záruky a schopností dlužníka splácet a míru, v níž přetrvává zbytkové riziko dlužníka.
5. Jde-li o úvěrové deriváty, kritéria pro upravování stupňů, seskupení nebo odhadů hodnot LGD, zohledňují strukturu plateb úvěrového derivátu a konzervativně

vyhodnocují vliv na úroveň a časový rozvrh výtěžků. Povinná osoba přitom zohledňuje, do jaké míry přetrvávají další formy zbytkového rizika.

r) Pro pohledávky nabyté za úplatu jsou stanoveny požadavky, které se týkají právní jistoty, efektivnosti monitorovacího systému, efektivnosti systému vypořádání, efektivnosti systémů kontroly majetkového zajištění a osobního zajištění, úvěrové dostupnosti a plateb v hotovosti a souladu s interními zásadami a postupy povinné osoby.

1. Struktura transakce zajišťuje, že za všech předvídatelných okolností povinná osoba skutečně má vlastnické právo k peněžnímu plnění z těchto pohledávek. Pokud dlužník provádí přímé platby prodejci nebo obsluhovateli, povinná osoba pravidelně prověřuje, že platby jsou vypořádávány kompletně a v rámci smluvně dohodnutých termínů; obsluhovatelem se rozumí osoba, která spravuje (obsluhuje) seskupení pohledávek nebo podkladových úvěrových expozic na denní bázi. Povinná osoba má postupy, které zajišťují, že její právo na peněžní plnění z těchto pohledávek je nedotknutelné účinky zahájení konkursního řízení, reorganizačního opatření nebo jiného obdobného opatření, nebo právního napadení (žaloby), které mohou významně zpozdit schopnost dlužníka plnit nebo postoupit pohledávky, případně získat kontrolu nad peněžním plněním.
2. Povinná osoba sleduje kvalitu pohledávek nabytých za úplatu i finanční situaci prodejce a obsluhovatele, zejména
 - 2.1 odhaduje korelaci mezi kvalitou pohledávek nabytých za úplatu a finanční situací prodejce a obsluhovatele, uplatňuje zásady a postupy, které zajišťují odpovídající ochranu před nepředvídatelnými událostmi, přiděluje interní rating každému prodejci a obsluhovateli;
 - 2.2 uplatňuje jasné a efektivní zásady a postupy pro určování uznatelnosti prodejce a obsluhovatele. Povinná osoba nebo její zmocněnec pravidelně přehodnocuje prodejce a obsluhovatele s cílem prověřit přesnost informací o prodejci nebo obsluhovateli, odhalit podvody nebo provozní slabiny a prověřit kvalitu úvěrových zásad prodejce a inkasních zásad a postupů obsluhovatele. Poznatky z tohoto přehodnocení se dokumentují;
 - 2.3 hodnotí charakteristiky seskupení pohledávek nabytých za úplatu včetně přečerpání záloh na pohledávky nabyté za úplatu, historii nedoplatků prodejce, ohrožené pohledávky a opravné položky k ohroženým pohledávkám; platební podmínky a potenciální protiplnění (zápočty);
 - 2.4 uplatňuje efektivní zásady a postupy pro sledování koncentrací jednoho dlužníka na úhrnné bázi v rámci jednoho seskupení i napříč jednotlivými seskupeními pohledávek nabytých za úplatu;
 - 2.5 zajišťuje si od obsluhovatele doručování včasných a dostatečně detailních zpráv o stárnutí a rozměňování pohledávek, aby vyhověla interním kritériím uznatelnosti a pravidlům pro správu pohledávek nabytých za úplatu a aby získala účinný prostředek ke sledování a potvrzování termínů prodeje a rozměnění u prodejců.
3. Povinná osoba uplatňuje zásady a postupy, aby včas odhalila zhoršení finanční situace prodejce nebo kvality pohledávek nakoupených za úplatu a aby se aktivně vypořádávala s nově vznikajícími problémy. Uplatňuje zejména jasné a účinné zásady a postupy a informační systémy pro sledování porušení smluvních ustanovení, zahájení právních kroků a pro zacházení s ohroženými pohledávkami nabytými za úplatu.

4. Povinná osoba uplatňuje jasné a účinné zásady a postupy pro kontrolu pohledávek nabytých za úplatu, úvěrů a plateb v hotovosti. Zejména má
 - 4.1 zdokumentované vnitřní postupy, které specifikují všechny významné prvky programu (plánu) nakupování pohledávek včetně poměrů, v jakých jsou poskytovány zálohy, uznatelné majetkové zajištění nebo uznatelné osobní zajištění,
 - 4.2 nezbytnou dokumentaci,
 - 4.3 limity koncentrací,
 - 4.4 způsob, jak zacházet s platbami v hotovosti.

Tyto prvky zohledňují veškeré relevantní a významné faktory, včetně finanční a ekonomické situace prodejce nebo obsluhovatele, koncentrace rizika a trendů v kvalitě pohledávek a v portfoliu klientů prodejce. Interní systémy zajišťují, že peněžní prostředky jsou převáděny pouze proti přesně stanovenému doprovodnému majetkovému zajištění a dokumentaci.

5. Povinná osoba má účinný proces pro hodnocení souladu se všemi vnitřními zásadami a postupy. Proces zahrnuje pravidelné audity všech kritických fází programu (plánu) nakupování pohledávek povinnou osobou, prověřování, zda se dodržuje oddělení neslučitelných funkcí, nebo-li
 - 5.1 funkce hodnocení prodejce a obsluhovatele a funkce hodnocení dlužníka,
 - 5.2 funkce hodnocení prodejce a obsluhovatele, funkce auditu prodejce a obsluhovatele a funkce hodnocení provozních útvarů, zejména pak způsobilosti, zkušenosti a počtu zaměstnanců a podpůrných automatizovaných systémů.

C. Požadavky na validaci vlastních odhadů

- a) Povinná osoba má stabilní a spolehlivé systémy pro validaci přesnosti, jednotnosti a ucelenosti ratingových systémů, procesů a odhadů všech odpovídajících rizikových parametrů. Povinná osoba prokáže oprávněnému orgánu dohledu, že proces interní validace jí umožňuje jednotně, uceleně a smysluplně hodnotit systém interního ratingu a odhadování rizika.
- b) Povinná osoba pravidelně porovnává realizované podíly selhání s odhadovanými hodnotami PD pro každý stupeň; jsou-li realizované podíly selhání mimo očekávané rozmezí pro daný stupeň, povinná osoba analyzuje důvody této odchylky. Povinná osoba, která je oprávněna používat vlastní odhady hodnoty LGD nebo konverzních faktorů, provádí obdobné analýzy též pro tyto odhady. Uvedená porovnání vycházejí z historických dat, která pokrývají co nejdelší časový úsek. Povinná osoba dokumentuje metody a data užívaná pro porovnání. Analýzy a dokumentace se aktualizují alespoň jednou ročně.
- c) Povinná osoba používá rovněž další nástroje pro kvantitativní validaci a pro porovnání s odpovídajícími externími datovými zdroji. Analýzy jsou založeny na datech, která jsou pro dané portfolio vhodná, jsou pravidelně aktualizována a pokrývají odpovídající období pozorování. Interní hodnocení výkonnosti ratingových systémů povinné osoby je založeno na co nejdelším časovém úseku.
- d) Metody a data pro kvantitativní validaci se v čase používají na základě jednotného přístupu. Povinná osoba dokumentuje změny v metodách odhadování a validace, které se týkají jak zdrojů dat, tak období.

- e) Povinná osoba má spolehlivé vnitřní metodologie pro situace, ve kterých odchylky realizovaných podílů selhání, hodnot LGD, konverzních faktorů a celkových očekávaných ztrát jsou dostatečně významné, a mohou tedy zpochybnit platnost odhadů. Tyto metodologie zohledňují ekonomické cykly a podobnou systematickou proměnlivost v historii selhání. Jsou-li realizované hodnoty nadále vyšší než očekávané hodnoty, povinná osoba upraví odhady směrem nahoru a zohlední tak historii selhání a ztrát.

D. Požadavky na výpočet hodnoty rizikově vážených akciových expozic metodou vlastních modelů

- a) Požadavky se týkají kapitálových požadavků a kvantifikace rizika, procesu řízení a kontroly rizika, validace a dokumentace.
- b) Pro účely výpočtu kapitálových požadavků povinná osoba splňuje tyto požadavky (standarty).
1. Odhady potenciálních ztrát jsou odolné vůči nepříznivým pohybům trhu, které souvisejí s dlouhodobým rizikovým profilem akciových expozic povinné osoby. Data používaná k vyjádření rozdělení výnosů pokrývají co nejdelší časový úsek, pro nějž jsou k dispozici data, a odpovídajícím způsobem odrážejí rizikový profil akciových expozic povinné osoby. Používaná data dostačují k tomu, aby poskytovala konzervativní, statisticky stabilní a spolehlivé odhady ztráty, které nejsou založeny pouze na subjektivním nebo expertním rozhodování. Povinná osoba prokáže oprávněnému orgánu dohledu, že používané přístupy zajišťují konzervativní odhady potenciálních ztrát pro příslušný dlouhodobý tržní nebo ekonomický cyklus. Povinná osoba kombinuje empirické analýzy dostupných dat s úpravami založenými na řadě faktorů, aby dosáhla přiměřeně realistických a konzervativních výstupů modelu. Při konstrukci modelů VaR, které odhadují potenciální čtvrtletní ztráty, povinná osoba používá čtvrtletní data nebo převádí data z kratšího období na čtvrtletní ekvivalent vhodnými analytickými metodami podpořenými empirickým důkazem a aplikací řádně vyvinutého a dokumentovaného myšlenkového procesu a analýz. Tento postup povinná osoba používá konzervativně a v průběhu času na základě jednotného přístupu. Jsou-li k dispozici jen omezená relevantní data, povinná osoba uplatňuje odpovídající dávku konzervatismu.
 2. Používané modely odpovídajícím způsobem zachycují všechna významná rizika spojená s výnosy z akciových expozic, včetně obecného a specifického akciového rizika. Vlastní modely odpovídajícím způsobem vysvětlují historickou volatilitu ceny, zachycují rozsah a změny ve složení potenciálních koncentrací a jsou odolné vůči nepříznivému tržnímu prostředí. Základní soubor rizikových expozic, z něhož pochází vzorek dat použitý ke konstrukci odhadů, vystihuje soubory akciových expozic povinné osoby nebo je s nimi alespoň porovnatelný.
 3. Vlastní model odpovídá rizikovému profilu a složitosti akciového portfolia povinné osoby. Vlastní-li povinná osoba významné akciové expozice, jejichž hodnoty jsou ze své podstaty vysoce nelineární, jsou vlastní modely navrženy tak, aby přiměřeně zachycovaly rizika spojená s těmito instrumenty.
 4. Promítnutí jednotlivých pozic k rizikovým faktorům je přesvědčivé, věrohodné a koncepčně správné.

5. Povinná osoba pomocí empirických analýz prokáže vhodnost rizikových faktorů, včetně jejich schopnosti odrážet obecné i specifické riziko.
 6. Odhady volatility výnosu akciových expozic musí zahrnovat dostupná a odpovídající data, informace a metody. Používají se nezávisle posouzená interní nebo externí data, včetně sdílených dat.
 7. Povinná osoba má přesné a komplexní programy stresového testování.
- c) S ohledem na vývoj a použití vlastních modelů pro účely výpočtu kapitálových požadavků povinná osoba uplatňuje zásady a postupy a kontrolní mechanismy k zajištění integrity modelů a modelovacích procesů. Tyto zásady a postupy a kontrolní mechanismy zahrnují:
1. Plnou integraci vlastního modelu do celkového informačního systému povinné osoby a do řízení akciových expozic v investičním portfoliu. Vlastní modely jsou plně integrovány do infrastruktury řízení rizik povinné osoby, jsou-li užívány zejména pro
 - 1.1 měření a hodnocení výkonnosti akciového portfolia, včetně rizikově upravené výkonnosti,
 - 1.2 umístování vnitřně stanoveného kapitálu do akciových expozic a
 - 1.3 vyhodnocování celkové kapitálové přiměřenosti, a proces řízení investic.
 2. Povinná osoba má zavedené systémy řízení, postupy a kontrolní funkce, aby zajistila pravidelné a nezávislé přehodnocování všech prvků procesu vlastního modelování, včetně schválení změn modelu, prověřování vstupů modelu a posouzení výstupů modelu, jako například přímé ověření výsledků měření rizik. Tato přehodnocování jsou zaměřena na přesnost, úplnost a vhodnost vstupů modelu a vedou k nalezení a omezení potenciálních chyb spojených se známými slabiny modelu a stejně tak odhalují i slabiny zatím neznámé. Přehodnocování provádí nezávislý útvar povinné osoby nebo nezávislá třetí osoba (vnější hodnotitel).
 3. Povinná osoba má odpovídající systémy a postupy pro sledování investičních limitů a podstupovaného rizika u akciových expozic.
 4. Útvary odpovědné za vývoj a použití modelu jsou funkčně nezávislé na útvarech odpovědných za řízení individuálních investic.
 5. Osoby, které provádějí nebo jsou odpovědné za kteroukoliv součást procesu modelování, mají odpovídající kvalifikaci.
- d) Pro validaci a dokumentaci jsou stanoveny tyto požadavky.
1. Povinná osoba má stabilní a spolehlivý systém určený k validaci přesnosti a ucelenosti vlastních modelů a modelovacích procesů. Veškeré podstatné součásti vlastních modelů, modelovacích procesů a validace jsou dokumentovány;
 2. Povinná osoba vyhovujícím způsobem uplatňuje vnitřní proces validace pro hodnocení výkonnosti svých vlastních modelů a procesů.
 3. Metody a data pro kvantitativní validaci se používají v čase na základě jednotného přístupu. Změny v odhadech, metodách a datech pro validaci, jak ve zdrojích dat, tak i obdobích pokrytých daty, jsou dokumentovány.
 4. Povinná osoba pravidelně porovnává skutečné výnosy akcií, vypočtené z realizovaných zisků a ztrát, s modelovanými odhady. Porovnání vycházejí z historických dat, která pokrývají co nejdélší časový úsek. Povinná osoba dokumentuje metody a data používaná pro porovnání. Uvedená porovnání a dokumentace se aktualizují alespoň jednou ročně.

5. Povinná osoba používá další kvantitativní nástroje validace a porovnání s externími daty. Analýzy jsou založeny na datech, která jsou pro dané portfolio vhodná, jsou pravidelně aktualizována a pokrývají odpovídající časový úsek pozorování. Interní hodnocení výkonnosti interních modelů povinné osoby pokrývá co nejdelší časový úsek.
6. Povinná osoba má spolehlivá vnitřní pravidla pro situace, kdy porovnání skutečných výnosů akcií a odhadů modelu vyvolává pochybnosti o platnosti odhadů nebo modelu. Tyto standardy zohledňují ekonomické cykly a obdobné systematické proměnlivosti ve výnosech akcií. Veškeré úpravy vlastních modelů provedené na základě přehodnocení modelů jsou dokumentovány a jsou v souladu se standardy povinné osoby pro přehodnocování modelů.
7. Vlastní model a proces modelování jsou dokumentovány, zahrnují odpovědnosti osob, které se účastní modelování, procesů schvalování a přehodnocování modelů.

E. Požadavky na řídicí a kontrolní systém

- a) Všechny podstatné aspekty ratingových procesů a procesů odhadu schvaluje představenstvo nebo výbor, na který představenstvo tuto pravomoc delegovalo. Příslušní členové představenstva a vrcholného vedení disponují celkovými vědomostmi o ratingovém systému povinné osoby a plně rozumí i s ním souvisejícím zprávám pro vedení (manažerským hlášením).
- b) Vrcholné vedení informuje představenstvo nebo příslušný výbor o významných změnách nebo výjimkách v přijatých zásadách, které podstatným způsobem ovlivní fungování ratingového systému povinné osoby.
- c) Vrcholné vedení povinné osoby plně rozumí podobě a fungování ratingového systému. Vrcholné vedení povinné osoby průběžně zajišťuje správné fungování ratingového systému. Vrcholné vedení je útvarem řízení úvěrových rizik pravidelně informováno o výsledcích ratingového procesu, oblastech vyžadujících zlepšení a o stavu kroků směřujících k nápravě dříve zjištěných nedostatků.
- d) Analýzy rizikového profilu v oblasti úvěrového rizika založené na interním ratingu jsou nezbytnou součástí zpráv pro vedení. Zprávy obsahují minimálně rizikové profily stupňů, migrace mezi stupni (migrační matice), porovnání odhadů příslušných (rizikových) parametrů pro stupně se skutečnými hodnotami a výsledky stresových testů. Periodicita předkládání zpráv závisí na významnosti a typu informací a na úrovni příjemce.
- e) Řízení úvěrového rizika se týkají tyto požadavky.
 1. Útvar řízení úvěrového rizika je nezávislý na osobách, útvarech a výborech, pokud jsou zřízeny, odpovědných za vznik a obnovu expozic a odpovídá přímo vrcholnému vedení. Tento útvar odpovídá za vývoj nebo výběr, implementaci, ověřování a výstupy ratingových systémů. Pravidelně vypracovává zprávy o výstupech ratingových systémů, včetně jejich analýzy.
 2. Útvar řízení úvěrového rizika je odpovědný zejména za
 - 2.1 testování a sledování stupňů a seskupení,
 - 2.2 analyzování a vypracování souhrnných zpráv o ratingových systémech povinné osoby,

- 2.3 stanovování postupů pro ověřování, že definice stupňů a seskupení jsou používány všemi příslušnými útvary a pro všechny zeměpisné oblasti na základě jednotného přístupu,
 - 2.4 posuzování a zaznamenávání jakýchkoliv změn v ratingovém procesu, včetně důvodů, které k těmto změnám vedly,
 - 2.5 posuzování ratingových kritérií za účelem vyhodnocení, zda nadále dobře předpovídají riziko. Změny v ratingovém procesu, kritériích nebo jednotlivých ratingových parametrech jsou dokumentovány a uchovávány;
 - 2.6 aktivní účast na utváření či výběru, implementaci a validaci modelů používaných v ratingovém procesu,
 - 2.7 dohled nad všemi modely užívanými v ratingovém procesu,
 - 2.8 průběžné přehodnocování a změny všech modelů užívaných v ratingovém procesu.
3. Povinná osoba, která používá sdílená data v souladu s požadavky na kvantifikaci rizika, může využívat outsourcing pro:
- 3.1 zpracování informací vztahujících se k testování a sledování stupňů a seskupení,
 - 3.2 zpracování souhrnných zpráv o ratingových systémech povinné osoby,
 - 3.3 zpracování informací, vztahujících se k přehodnocování ratingových kritérií v souvislosti se schopností odhadu rizika,
 - 3.4 dokumentaci změn ratingového procesu, kritérií či jednotlivých ratingových parametrů, nebo
 - 3.5 zpracování informací vztahujících se k průběžnému přehodnocování a změnám modelů používaných v ratingovém procesu.

Tím není dotčeno výše uvedené ustanovení o odpovědnosti útvaru řízení úvěrového rizika. Pokud povinná osoba outsourcing využije, zajistí, aby oprávněné orgány dohledu měly přístup ke všem relevantním informacím od poskytovatele outsourcingu, které jsou nezbytné ke kontrole splnění stanovených požadavků, a mohly provést dohlídku na místě ve stejném rozsahu jako v povinné osobě.

- f) Vnitřní audit nebo jiný obdobně nezávislý útvar auditu alespoň jednou ročně prověřuje ratingový systém povinné osoby a jeho fungování, včetně provádění úvěrových obchodů a odhadů hodnot PD, LGD, očekávaných ztrátovostí a konverzních faktorů. Oblasti prověřování zahrnují dodržování všech příslušných požadavků.